

УДК 351.74

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-46-53

Максим ШЕВЯКОВ[©]

викладач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ПРОФІЛАКТИКИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Стаття присвячена загальнотеоретичному огляду основ профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку. Об'єктом нашої розвідки послугували громадський порядок і громадська безпека як категорії адміністративно-деліктного законодавства, предметом – основні профілактичні дії із запобігання правопорушень стосовно громадського порядку та безпеки. Мета роботи – узагальнення та систематизація провідних тенденцій профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку в Україні.

У статті з'ясовано, що профілактична діяльність органів Національної поліції, що безпосередньо спрямована на виявлення та усунення детермінантів, які сприяють учиненню правопорушень, спирається на принципи законності, гуманізму, гласності, диференційованого підходу, взаємодії та поміркованості дій.

Ключові слова: профілактика правопорушень, Національна поліція, громадська безпека, громадський порядок, адміністративні правопорушення, адміністративно-правове регулювання.

Постановка проблеми. Велику роль у системі правопорядку кожної держави відіграє попередження правопорушень, тобто якісне виконання безпосередньо превентивної функції правоохоронних органів, що в більшості випадків залежить від кваліфікованості та комплексності застосовуваних заходів, насамперед у сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки. На жаль, простежується тенденція до збільшення кількості правопорушень, як адміністративних, так і кримінальних, а відтак вагомість їх попередження, насправді, є неоціненною. «Останнім часом спостерігається навіть своєрідне звикання населення до антигромадських проявів, роблячи їх, ніби «звичними», «соціально-схвалюваними» або, принаймні, «не засуджуваними» у суспільстві» [1, с. 192].

Проблемою сьогодення залишається достеменно невизначеність профілактичних заходів, що застосовуються підрозділами Національної поліції як до адміністративних правопорушень загалом, так і безпосередньо у сфері забезпечення громадського порядку та безпеки. Така ситуація й обумовила виокремлення об'єкту дослідження, що полягає у якісно новому підході до розгляду концептуально визначених, проте нормативно чітко не регламентованих об'ємних сфер – громадського порядку та громадської безпеки.

Як зазначає О. Миколенко, на сьогодні спеціалістів, які постійно займаються цією проблематикою не так і багато в нашій державі, але, на превеликий жаль, органи державної влади залучають до процесу кодифікації адміністративно-деліктного законодавства «науковців широкого профілю» [2, с. 58]. Тобто науковців, які ознайомлені із загальними проблемами адміністративного права, але ніколи цілеспрямовано не досліджували аспекти проблематики основ профілактики правопорушень у сфері громадського порядку та безпеки.

Істотна необхідність здійснення профілактичної діяльності Національною поліцією України, недостатня регламентованість та недостатнє впровадження конкретизації в теоретичних положеннях щодо її організації, а також недосконалість вже існуючого правового забезпечення у даній галузі закономірно актуалізують важливість глибокого, конструктивного і всебічного наукового дослідження об'єктивно визначеного кола питань, що обов'язковим чином взаємодіють з адміністративно-правовим

© М. Шевяков, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-6443-9544>

mshevchakov1212@gmail.com

забезпеченням профілактичної діяльності Національної поліції України, а також розвитком профілактичної діяльності та удосконаленням відповідного законодавства в цій сфері.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Попри те, що проблеми адміністративно-правового забезпечення профілактичної діяльності у будь-якій сфері суспільного життя ставали предметом наукових досліджень відомих вчених-правознавців, зокрема В. Авер'янова, О. Андрійко, І. Арістової, О. Бандурки, В. Бевзенка, Д. Бахраха, К. Бельського, Ю. Битяка, А. Васильєва, В. Галунька, В. Гарашука, І. Голосніченка, І. Гриценка, Т. Гуржія, Є. Додіна, Р. Калюжного, С. Ківалова, А. Колодія, Т. Коломоєць, В. Колпакова, А. Комзюка, С. Константінова, В. Костицького, О. Кохановської, М. Лошицького, Р. Мельника, Т. Мінки, Р. Миронюка, С. Мосьондза, В. Настюка, В. Олефіра, В. Погорілка, Д. Приймаченка, П. Рабіновича, Ю. Старилова, Ю. Тихомирова, М. Тищенко, Ю. Тодики, О. Фрицького, О. Харитонової, Ю. Шемшученка, В. Шкарупи, О. Юніна тощо, наразі постало питання перегляду усталених підходів до з'ясування сутності, змісту та значення адміністративно-правової профілактики взагалі та визначення ролі Національної поліції України як важливого суб'єкта профілактики адміністративних правопорушень у сфері громадського порядку та громадської безпеки, зокрема. У нинішніх умовах комплексних досліджень цієї проблематики не проводилося, а зазначену тематику не було комплексно проаналізовано в теоретико-методологічних роботах з адміністративного права.

Мета роботи полягає не лише в узагальненні та систематизації провідних тенденцій профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку в Україні, але також у визначенні фактичних ролі та місця Національної поліції у цьому важливому для країни та суспільства процесі.

Виклад основного матеріалу. В адміністративному праві запобігання та боротьба з правопорушеннями у сфері громадського порядку та безпеки визначається як складна, багаторівнева та комплексна система заходів, істотну частку яких складають саме заходи попереджувального характеру. Серед суб'єктів профілактики адміністративних правопорушень у сфері громадського порядку та громадської безпеки на особливу увагу заслуговує Національна поліція України, що належить до тієї групи суб'єктів, для яких визначена різновидність профілактичної діяльності є однією з основних функцій.

До того ж на спростування думок щодо будь-якої іншої ролі Національної поліції окрім як ролі суб'єкта, що закономірно наділений відповідними повноваженнями, безпосередньо в профілактичній діяльності із забезпечення публічного порядку та громадської безпеки відповідно до ст. 23 ЗУ «Про Національну поліцію» варто зазначити не надто міжгалузеві, проте профільні функції:

- 1) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;
- 2) виявляє причини й умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, уживає в межах своєї компетенції заходи для їх усунення,
- 3) вживає заходів з метою виявлення кримінальних та адміністративних правопорушень [3].

Істотність об'єктивного підходу до вирішення кола питань, що стосуються адміністративних правопорушень зумовила необхідність правильного розуміння підґрунтя цієї діяльності. Під ним розуміють «нормативно-правовий акт органу законодавчої влади, прийнятий ним у межах його нормотворчої компетенції, який визначає адміністративну протиправність і караність правопорушень, адміністративні стягнення та порядок їх накладення, а також встановлює адміністративну відповідальність за конкретні проступки і порядок провадження у них» [4, с. 47-50].

Для всебічного розуміння основ профілактики правопорушень щодо громадського порядку та громадської безпеки вважаємо за доцільне визначити власне поняття «громадський порядок» та «громадська безпека».

Громадська безпека та порядок – це захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини та громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших органів державної влади, місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації та захисту національних інтересів від впливу загроз

[5]. Однак, подібне поєднання порядку та безпеки породжує певні регулятивні труднощі, тому пропонуємо розглядати ці терміни як самостійні одиниці. У Конституції України використано терміни «громадський порядок» (ст. 34–36, 39, 92, 116) та «громадська безпека» (ст. 138) [5].

У дослідженнях діяльності підрозділів поліції, що здійснюють адміністративну діяльність, важливе значення має поняття громадського порядку, його охорони і, звичайно, громадської безпеки як у науковому, так і практичному змісті, оскільки визначення громадського порядку, ефективність його охорон впливають на стабільність прав громадян, функціонування суспільних відносин, усебічне задоволення їх матеріальних та духовних потреб.

Найбільш доцільним визначення дефініції громадського порядку розглядається в теоретичній концепції правознавства, як система суспільних відносин, що складається із забезпечується внаслідок сукупного впливу на процеси суспільного життя всіх нормативно допустимих соціальних норм та принципів, які діють у суспільстві [6, с. 22].

В. Настюк [7, с.59-65.] маніфестує, що громадський порядок, перш за все, характеризується станом налагодженості, організованості, правильності та систематичності суспільних відносин, які регулюються нормами права та соціальними нормами. І.Данильшин зазначає, що громадський порядок є проявом порядку вольових суспільних відносин, які формуються протягом свідомого та добровільного дотримання особами вказаних у нормах права та нормах неюридичного характеру правил комунікативної поведінки, що має забезпечити злагоджене спільне життя людей в умовах розвинутого суспільства [8, с. 68]. Деякі науковці стверджують, що громадський порядок має розглядатись як широка категорія, зміст якої визначається системою ідеологічних відносин, що складаються в різних сферах життєдіяльності при регулюючому впливові правових та інших соціальних норм [9].

До суспільних відносин, що пов'язані із забезпеченням громадського порядку, необхідно віднести громадську безпеку, громадський благоустрій, корпоративні норми діяльності, охорону форм власності, безпеку держави. Найбільш близька до громадського порядку сфера громадської безпеки, яка є більш ширшим поняттям, проте яка також безпосереднім чином залежить від якості забезпечення суспільного та громадського [10, с. 125].

«Громадська безпека» – поняття, що також не є остаточно конкретизованим та має декілька визначень нормативного характеру:

– стан захищеності інтересів людини, суспільства й держави від суспільно небезпечних діянь і негативного впливу надзвичайних обставин, викликаних криміногенною ситуацією, стихійним лихом, катастрофами, аваріями, пожежами, епідеміями та іншими надзвичайними подіями;

– стан захищеності життєво важливих інтересів суспільства, сконцентрованих у його матеріальних і духовних цінностях, від джерел небезпеки природного або штучного характеру під час підготовки та проведення футбольних матчів, за якого забезпечується запобігання загрозам заподіяння шкоди такими джерелами небезпеки;

– захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина від протиправних посягань, надзвичайних ситуацій, що створюють загрозу спричинення шкоди життю, здоров'ю та майну значної кількості осіб [1].

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» законодавець використовує терміни «громадський порядок» і «громадська безпека», у такому контексті:

– відмова в залученні поліції для проведення виконавчих дій є припустимою лише з підстав залучення особового складу цього територіального органу поліції до припинення групового порушення громадської безпеки й порядку чи масових заворушень (ст. 23) [3];

– поліція, відповідно до порядку, визначеного МВС України, вилучає зброю, спеціальні засоби, боєприпаси, вибухові речовини та матеріали, інші предмети, матеріали й речовини, щодо зберігання та використання яких визначено спеціальні правила чи порядок і на які поширюється дозвільна система, а також опечатує і закриває об'єкти, де вони зберігаються чи використовуються в разі виявлення порушення правил поводження з ними та правил їх використання, що загрожують громадській безпеці, до усунення таких порушень (ст. 39) [3];

– поліція для забезпечення публічної безпеки та порядку може закріплювати на

форменому одязі, службових транспортних засобах, монтувати/розміщувати по зовнішньому периметру доріг і будівель автоматичну фото- й відеотехніку, а також використовувати інформацію, отриману з автоматичної фото- та відеотехніки, що знаходиться в чужому володінні, з метою попередження, виявлення або фіксування правопорушення, охорони громадської безпеки та власності, забезпечення безпеки осіб (ст. 40) [3];

– поліція застосовує спеціальні засоби, зокрема гумові та пластикові кийки, засоби, споряджені речовинами сльозогінної, дратівної дії, пристрої, гранати, боеприпаси й малогабаритні підривні пристрої для руйнування перешкод і примусового відчинення приміщень, спеціальні маркувальні та фарбувальні засоби, водомети, бронемашини й інші спеціальні транспортні засоби для припинення групового порушення громадського порядку чи масових заворушень (ст. 45) [3].

Базуючись (спираючись) на позиції відповідальності за адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку відповідно до Глави 14 розділу другого Кодексу України про адміністративні правопорушення, можна виокремити низку таких адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку: дрібне хуліганство; поширювання неправдивих чуток; вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування; виготовлення та пропаганда георгіївської (гвардійської) стрічки; булінг (цькування) учасника освітнього процесу; стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії в населених пунктах і не відведених для цього місцях або з порушенням встановленого порядку; порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки; куріння тютюнових виробів у заборонених місцях; здійснення суб'єктом господарювання господарської діяльності без декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері пожежної безпеки; виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення; придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення; виготовлення, придбання, зберігання або реалізація фальсифікованих алкогольних напоїв або тютюнових виробів; розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді; розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на виробництві; доведення неповнолітнього до стану сп'яніння; порушення порядку перебування дітей у закладах, у яких провадиться діяльність у сфері розваг, або закладах громадського харчування; азартні ігри, ворожіння в громадських місцях; заняття проституцією; порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях; завідомо неправдивий виклик спеціальних служб; несплата аліментів; ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт; невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей [11].

У наш час захист суспільних відносин від адміністративних правопорушень, у тому числі від посягань на громадський порядок і на громадську безпеку, стає не тільки одним із найважливіших завдань держави [10, с. 125], а одним з найбільш ефективних методів запобігання правопорушень, що закономірно виражається у профілактичній діяльності органів Національної поліції. Діяльність Національної поліції безпосередньо спрямована на виявлення та усунення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень (як кримінальних, так і адміністративних), у тому числі й у сфері громадського порядку, а також виявлення осіб, які схильні до вчинення правопорушень, застосування заходів щодо виправлення таких осіб.

Мета, що мотивує необхідність встановлення, забезпечення та підтримання громадського порядку та безпеки, докорінно не змінюється протягом усього періоду незалежності України. Вона, як і раніше, полягає в охороні від будь-яких протиправних посягань на життя, здоров'я, прав та свобод, гідності громадян, забезпеченні громадського спокою, створенні максимально сприятливих умов для нормального та безперервного функціонування державних і недержавних організацій, насамперед, із наслідками проведення профілактичних робіт у цій сфері, вихованням поваги до

суспільства та дотримання громадської моралі, що полягає у дотриманні суспільно вкорінених, загальноприйнятих правил співіснування.

Профілактична діяльність органів Національної поліції ґрунтується на таких принципах:

1) *законність*, полягає у постійному й обов'язковому дотриманні вимог Конституції та законів України (Закону України «Про Національну поліцію», Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального процесуального кодексу України й інших). У процесі здійсненні профілактичної діяльності, регламентація дій законодавством має бути беззаперечною;

2) *гуманізм*, передбачає спрямування будь-яких дій працівників поліції, в тому числі й профілактичного спрямування на забезпечення прав і свобод громадян;

3) *гласність*, передбачає систематичність у діяльності, пов'язаній із інформуванням громадськості, населення щодо результатів та профілактики правопорушень, статистичні дані щодо конкретних правопорушень на конкретній місцевості, особливості їх вчинення, можливості недопущення суспільно-небезпечних наслідків у аспекті необхідності забезпечення громадського порядку та громадської безпеки.

4) *диференційований підхід*, полягає в індивідуалізації дій під час здійснення профілактичних заходів, тобто врахуванні особливостей осіб, які перебувають на обліках, або схильні до вчинення правопорушень.

5) *взаємодія, поміркованість власних дій*, цей принцип передбачає співпрацю у здійсненні профілактичної діяльності з різними суб'єктами адміністративних правопорушень, в тому числі громадськими організаціями.

Завдання, що відносяться до компетенції підрозділів превентивної діяльності під час здійснення індивідуально-профілактичної роботи з населенням, щодо недопущення випадків порушення громадського порядку та безпеки:

– попередження виникнення факторів, що здійснюють безпосередньо негативний вплив на особу й можуть призвести до формування в неї антисоціальної спрямованості, сприяти здійсненню нею протиправної поведінки, та боротьба з уже існуючими, зазначеними факторами;

– здійснення впливу з об'єктивного, раціонального та суспільно безпечного погляду на антисоціальні погляди та інтереси, що може попередити вчинення особою не тільки адміністративних проступків, але й кримінальних правопорушень;

– здійснення невідкладних заходів із попередження, що знаходяться на стадії підготовки до вчинення правопорушень та припинення спроб їх вчинення.

Розглядаючи більш всебічно поняття «індивідуальної профілактичної роботи», доцільно зазначити, що воно складається з кількох послідовних, стадій, що доповнюють одна одну:

1) виявлення осіб, що схильні до вчинення правопорушень в безпосередньо зазначених та однорідних сферах;

2) здійснення систематичного спостереження за такими особами;

3) застосування до них профілактичного впливу шляхом бесід, попереджень стосовно недопущення випадків неправомірної поведінки, нагадування щодо необхідності дотримання норм чинного законодавства загалом.

Забезпечення громадської безпеки та порядку шляхом саме профілактики є, насправді, як необхідною умовою майбутнього забезпечення правової основи суспільних відносин, так і органічною складовою підтримання успішного функціонування держави, суспільства загалом та установлених державних інститутів.

Однак, хоча обсяг адміністративної юрисдикції поліції є неймовірно широким в аспекті охорони суспільних відносин, визначається він, до речі, приписами статті 222 КУпАП, все ж важливою особливістю адміністративно-юрисдикційної діяльності центрального органу виконавчої влади є те, що домінуючим напрямком цієї діяльності є забезпечення саме громадської та публічної безпеки та порядку. Інші правоохоронні органи також здійснюють адміністративно-правову охорону зазначеної, більш конкретизованої сфери суспільних відносин, проте поліція здійснює це функціонально й цілеспрямовано.

Наразі, варто зауважити, що функціональне призначення певної служби поліції обумовлює інтенсивність та особливості реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень. Очевидним є те, що патрульна поліція й дільничні офіцери, які переважно

підтримують комунікацію з населенням, частіше реалізують власні адміністративно-юрисдикційні повноваження, аніж, наприклад, поліція особливого призначення, чи кримінально поліція.

Основними завданнями діяльності цих служб є:

- проведення індивідуально-профілактичної роботи безпосередньо з особами, які, обґрунтовано, більш схильні до скоєння правопорушень;
- охорона громадського порядку, підтримання правового стану суспільних відносин, забезпечення громадської безпеки;
- робота з населенням та громадськими формуваннями на адміністративній дільниці щодо охорони громадського порядку й громадської безпеки;
- профілактика усіх видів правопорушень; участь у розкритті кримінальних правопорушень, що були вчинені на території адміністративної дільниці.

І хоча на сьогодні вже сформовано певну нормативну базу в актах, що так чи інакше регулює питання профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку (Європейський кодекс поліцейської етики від 2001 р.; Положення про Міністерство внутрішніх справ України від 13.08.2014 № 401; Положення про Національну поліцію від 28.10.2015 № 877; Положення про патрульну службу від 02.07.2015 № 796; Інструкція з оформлення матеріалів щодо адміністративних правопорушень в органах поліції від 06.11.2015 № 1376), проблема нормативної неврегульованості стає більш помітною.

Висновки. Підсумовуючи, варто зауважити, що профілактика правопорушень має беззаперечно велике суспільне значення, але вона дотепер не чітко регламентована законодавством України. Незважаючи на це, пріоритетним напрямом поліцейської діяльності в Україні, як і в більшості розвинених країнах світу, є саме попередження адміністративних правопорушень шляхом здійснення профілактичного комплексу дій у сфері громадського порядку та безпеки як першочергового етапу в процесі боротьби зі злочинністю, дії яких набагато легше попередити та нейтралізувати на етапі задуму, аніж пізніше отримати суспільно шкідливі наслідки в матеріальному вигляді.

Громадський порядок є невід'ємною частиною розвинутої держави, що дотримується демократичних цінностей. Безпосередня охорона громадського порядку потребує застосування значних зусиль та засобів, унаслідок чого починає формуватись закономірний комплекс проблем, що безперечно взаємопов'язані між собою: одна проблема нерідко стає причиною іншої.

Національна поліція України, на чолі із власними структурними підрозділами, належать до тієї категорії суб'єктів попереджувальної діяльності, для яких запобігання (попередження) випадків порушення визначеного кола суспільних відносин зі сфери громадської безпеки та порядку входить до основних завдань і функцій. До того ж, фактом є те, що такий правоохоронний орган як – поліція, досить довгий час функціонував на основах виявлення та розкриття правопорушень, тобто профілактика лишалась як у формально, так і нормативно у не визначеному стані. У зв'язку з цим, ставлячи за мету ефективну реалізацію основних цілей, завдань і функцій поліції щодо виконання превентивних функцій із попередження правопорушень необхідно не лише вдосконалювати нормативно-правову базу діяльності української поліції відповідно до міжнародних стандартів, а й підвищити ефективність роботи підрозділів за рахунок об'єктивного сприйняття істотності здійснення заходів із профілактичної діяльності. Варто здійснити як аналіз, так і конструктивний пошук відносно нових, проте перевірено дієвих підходів до здійснення попереджувальної діяльності, що відповідали б потребам сьогодення та враховували б сучасні тенденції розвитку правових відносин, сучасних особливостей функціонування суспільства й держави, навіть і для того, аби по-справжньому якісно підтвердити статус, роль та місце Національної поліції як суб'єкта профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку.

Необхідність підвищення ефективності здійснення адміністративно-правової профілактики залишається одним із актуальних завдань правоохоронної діяльності, розв'язання якого, на наше переконання, досягатиметься за рахунок вжиття таких заходів, серед яких:

- 1) здійснити поширення серед населення досить цікавої форми профілактичних заходів у вигляді інформаційно-просвітницької роботи, при цьому залучити не лише схильних до вчинення правопорушень осіб;

2) удосконалити вже існуючі форми співробітництва, партнерства та взаємодії з громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування чи товариствами задля комплексності у підході до вирішення об'єктивно існуючих загроз у сфері громадського порядку та безпеки;

3) вести постійний моніторинг інформаційно-аналітичних даних про результати здійсненої профілактичної роботи, систематизувати їх, вносити зміни, регулювати спектр дій, забезпечувати ефективність конкретної діяльності керівництвом підрозділів;

4) здійснювати невідкладний комплекс заходів профілактичної та превентивної діяльності під час реагування на заяви й повідомлення про можливість вчинення правопорушень певними особами, чи наявність обставин, що здатні цьому сприяти;

5) вивчити передовий європейський досвід організації профілактики правопорушень у сфері громадського порядку та громадської безпеки та обґрунтувати шляхи його імплементації в Україні.

Список використаних джерел

1. Собакар' А. О. Адміністративно-деліктне законодавство України: стан та шляхи підвищення ефективності його реалізації. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. № 2. С. 192-201.

2. Миколенко О. М. Адміністративно-деліктне право України: проблеми сьогодення та перспективи розвитку. *Правова держава*. 2017. № 27. С. 55-59.

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

4. Небрат О. О. Адміністративно-деліктна законотворчість: поняття та функції. *Право і безпека*. 2015. № 3 (58). С. 46-51.

5. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 №2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

6. Фелик В. І. Правове бачення громадського порядку і громадської безпеки, що обумовлює зміни в системі адміністративних служб органів внутрішніх справ. *Право України*. 2008. № 2. С. 22–27.

7. Настюк В. Я. Щодо розуміння громадського порядку. *Проблеми охорони громадського порядку : зб. наук. пр. за матеріалами регіон. круглого столу (19 червня 2014 р., м. Харків)*. Харків : Право, 2014. С. 59-65.

8. Даньшин И. Н. Уголовно-правовая охрана общественного порядка. Москва : Юр. лит. 1973. 200 с.

9. Фелик В. І. Проблема співвідношення понять «профілактика», «попередження» та «запобігання» правопорушенням в законодавстві України. *Європейські перспективи*. 2016. № 4. С. 128-132.

10. Дембіцька С. Л. Теоретичні проблеми визначення поняття та змісту адміністративної делікатності. *Право і суспільство*. 2016. № 2. С. 121-126.

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51, ст. 1122.

Надійшла до редакції 03.11.2021

References

1. Sobakar', A. O. (2015). Administratyvno-deliktne zakonodavstvo Ukrainy: stan ta shlyakhy pidvyshchennya efektyvnosti yoho realizatsiyi [Administrative and tort legislation of Ukraine: status and ways to increase the effectiveness of its implementation]. *Visnyk Luhans'koho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka*, № 2, pp. 192-201.

2. Mykolenko, O. M. (2017). Administratyvno-deliktne pravo Ukrainy: problemy s'ohodennya ta perspektyvy rozvytku [Administrative tort law of Ukraine: problems of today and prospects for development]. *Pravova derzhava*, № 27, pp. 55-59.

3. Pro Natsional'nu politsiyu [On the National Police] : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

4. Nebrat, O. O. (2015). Administratyvno-deliktna zakonotvorchist': ponyattya ta funktsiyi [Administrative tort lawmaking: concepts and functions]. *Pravo i bezpeka*, № 3 (58), pp. 46-51.

5. Pro natsional'nu bezpeku Ukrainy [On National Security of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 №2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

6. Felyk V. I. (2008) Pravove bachennya hromads'koho poryadku i hromads'koyi bezpeky, shcho obumovlyuye zminy v systemi administratyvnykh sluzhb orhaniv vnutrishnikh sprav [Legal vision of public order and public safety, which causes changes in the system of administrative services of internal affairs]. *Pravo Ukrainy*, № 2. pp. 22-27.

7. Nastyuk, V. Ya. (2014). Shchodo rozuminnya hromads'koho poryadku [Regarding the understanding of public order]. *Problemy okhorony hromads'koho poryadku : zb. nauk. pr. za materialamy rehion. kruhloho stolu (19 chervnya 2014 r., m. Kharkiv)*. Kharkiv : Pravo, pp. 59-65.

8. Dan'shyn, I. N. (1973). Ugolovno-pravovaya okhrana obshchestvennogo poryadka [Criminal legal protection of public order]. Mosow : Yur. lit. 200 p.

9. Felyk, V. I. (2016) Problema spivvidnoshennya ponyat' «profilaktyka», «poperedzhennya» ta «zapobihannya» pravoporushennyam v zakonodavstvi Ukrayiny [The problem of the relationship between the concepts of «prevention» of offenses in the legislation of Ukraine]. *Yevropeys'ki perspektyvy*, № 4, pp. 128-132.

10. Dembits'ka, S. L. (2016). Teoretychni problemy vyznachennya ponyattya ta zmistu administratyvnoi delikatnosti [Theoretical problems of defining the concept and content of administrative delicacy]. *Pravo i suspil'stvo*, № 2, pp. 121-126.

11. Kodeks Ukrayiny pro administratyvni pravoporushennya [Code of Ukraine on Administrative Offenses]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayins'koyi RSR*. 1984. App. to № 51, art. 1122.

ABSTRACT

Maksym Shevyakov. National Police of Ukraine as an actor of prevention of administrative offenses in public order and public safety. The article deals with a general theoretical review of the basics of crime prevention encroaching on public order and public safety. The object of the investigation is public order and public safety as categories of administrative tort law, while its subject is the main preventive actions to offenses against public order and public safety. The purpose of the work is to generalize and systematize the leading trends in the prevention of offenses that encroach on public order and public safety in Ukraine.

Public order is understood as a systematic set of actions to ensure law and order in terms of maintaining the functioning of both the range of rights and responsibilities of citizens and legal regulation of public relations on a permanent basis in general; public safety is interpreted as the most vital interests of society which are protected from sources of danger of both natural and artificial character.

It has been found that the preventive activities of the National Police, which are directly aimed at identifying and eliminating determinants that contribute to the commission of offenses, are based on the principles of legality, humanism, publicity, differentiated approach, interaction and moderation.

The need to increase the effectiveness of administrative and legal prevention remains one of the urgent tasks of law enforcement, the solution of which, in our opinion, will be achieved by taking the following measures, including: 1) to spread among the population a very interesting form of preventive measures in the form of informational and educational work, while involving not only prone to committing offenses; 2) to improve existing forms of cooperation, partnership and interaction with public organizations, local governments or societies for the sake of complexity in the approach to solving objectively existing threats in the field of public order and safety; 3) to conduct constant monitoring of information and analytical data on the results of preventive work, systematize them, make changes, regulate the range of actions, ensure the effectiveness of specific activities by the management of units; 4) to carry out an urgent set of measures of preventive and preventive activities in response to statements and notifications about the possibility of committing offenses by certain persons, or the existence of circumstances that may contribute to this; 5) to study the best European experience in the organization of crime prevention in the field of public order and public safety and to justify the ways of its implementation in Ukraine.

Keywords: *crime prevention, National Police, public safety, public order, administrative offenses, administrative and legal regulation.*